

VY_12_INOVACE_CJL_DRD_06

Digitální učební materiál

Sada: Komplexní jazykové a stylistické rozbory pro vyšší gymnázium

Téma: Jazykový rozbor – neumělecký text

Autor: PhDr. Lenka Drdlová

Předmět: Český jazyk

Ročník: 3. ročník VG

Využití: Prezentace určená pro procvičení a opakování učiva

Anotace: Materiál opakuje a procvičuje informace z oblasti jazykového stylu odborného, z oblasti tvarosloví, slovtvorby, syntaxe.

Knihy za statisíce

To, co se Zdeněk Stejskal a Tomáš Žilinčár rozhodli vyrábět, se nazývá faksimile. Přesné kopie vzácných starých rukopisů. Něco jako jejich klony. Jsou identické, se stejnými vadami. Když je na některé stránce v pergamentu dírka, kopie ji tam musí mít také. Každá kniha dostává jakýsi rodný list, potvrzení vlastníka originálu, tedy muzeí či archivů, že jde o věrnou kopii originálu, a také notářsky ověřené potvrzení limity edice. I když jde jen o kopii, její výroba je mimořádně nákladná a hodně vysoká.

Výroba trvá okolo roku. Originály jsou zpravidla tak vzácné, že se k nim nikdo nemůže dostat. „Je nemyslitelné, aby originály opustily budovu. A přiložit k nim pravítko, nebo si dokonce sáhnout?“ říká Tomáš Žilinčár.

Vzhled a rozměry tak vzácných knih jsou popsány v archivech. Jsou digitalizovány, ale ve kvalitě vyhovující vědcům či badatelům, aby si je mohli prohlížet na internetu. Pro tisk je kvalita nedostačující, takže výrobci faksimile ji musí digitalizovat znovu. Jedna stránka se snímá až čtyřicet minut, takzvaná bezkontaktní digitalizace probíhá ve speciální světelné atmosféře a za mimořádných bezpečnostních opatření. Pak nastává fáze výroby, což obnáší desítky hodin jednání s historiky, archiváři, pečlivé porovnávání odstínů barev, písma, pergamentu. Nastupují lidé desítek řemesel.

Obr. 1

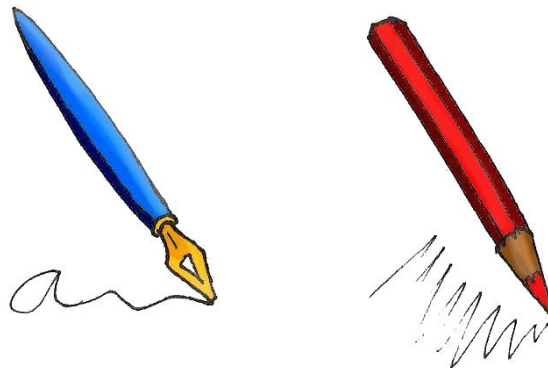
Úkoly k větnému rozboru:

- 1) Rozeber poslední souvětí v prvním odstavci, urči jeho druh.
- 2) V předchozím souvětí (na začátku) použij jiné spojovací výrazy.
- 3) Urči druh vedlejší věty ***Když je na některé stránce v pergamenu dírka,..*** a zdůvodni své tvrzení.

Obr. 2

- 4) Ve větě ***Originály jsou zpravidla tak vzácné, že se k nim nikdo nemůže dostat.*** urči všechny větné členy. Urči také druhy přísudků.
- 5) Urči větněčlenskou platnost ***s historiky, archiváři.***
- 6) Slovo faksimile pochází z latiny. Pokus se odhadnout, co znamená.

- 7) Najdi v textu cizí slova. Pokud to jde, nahraď je českými synonymy. Zdůvodni jejich použití v textu.
- 8) Mají originální knihy v dnešní době stále důležitý význam? Nebude klasická kniha vytlačena moderními čtecími zařízeními? Co je pro tebe lepší varianta?
- 9) V nakladatelství Tempus Libri se „vyrábějí“ vzácné a drahé faksimile. Kteří lidé si je kupují a proč?

Obr. 4

Řešení:

1) 2 VH souvětí podřadné

1 VV přípustková

2) přestože, ačkoli

3) VV podmínková

4) Puz Pumíry Pt

Originály **jsou** zpravidla tak **vzácné**, že **se** k nim nikdo **nemůže dostat**.
 přísudek jmenný se sponou přísudek složený (modální sloveso + infinitiv)

5) přívlastek neshodný

6) (lat. *fac simile*, „čiň podobně“)

7) *faksimile*, *kopie* – opis, *klon* - potomstvo vzniklé nepohlavní cestou z jednoho jedince, *identické* – stejné, *pergamen* - nevydělaná při napětí sušená a hlazená zvířecí kůže, *originál* – původní dílo, *limita edice* – omezené vydání, *digitalizace* - převod analogového signálu na digitální, *internet* - světová komunikační síť, *bezkontaktní* – bezdotyková, *atmosféra* – ovzduší, obal Země, *fáze* – etapa

9) Lidé, kteří mají peníze, mají rádi historii, knihy a zároveň výjimečnost.

Zdroje:

Mladá fronta dnes: Magazín DNES + TV, týdenní barevná příloha MF

DNES. Praha: MAFRA, a.s, 2013, XX, č. 1. ISSN 1210 1168.

s. 29-30, text Scarlett Wilková

[cit. 2013-01-05]

Obr. 2, 3, 4: Microsoft PowerPoint klipart

Obr. 1, 5: vlastní tvorba – všechna práva vyhrazena

Děkuji za pozornost.

Obr. 5

Gymnázium Nové Město na Moravě